ו ב מיי שם הלכה טו:

ל גדה מיי׳ שם הלכה ל

ופ"ג מהלכות מקוחות

הלכה כו ופ"ו הלכה ח

טוש"ע י"ד סימן רא סעיף

ט: ה ו מיי שם פ"ג הלכה כו ופ' יב מהלכות

מטמאי משכב ומושב הלכה

מ ז מיי' שם פי"א מהלכות מטמאי

משכב ומושב הלכה א:

י ח מיי׳ פי״א מהל׳ עדות הלכה ב ועי׳ שם בכ״מ

טוש"ע ח"מ סימן לד סעיף

יא טיכ מיי׳ פכ״ג

הלכה אי

רבינו חננאל (המשך)

טבילה עד שיהו המים מעורבין מה שבמקוה עם המים שבתוך הדלי

כשפופרת הנוד. ואם אין שם זה השיעור הדלי כיון

שהיה טהור חולק המים

כמין כותל בתוך המקוה. ואוקימנא לדר' אילא

ודרבא כתנאי. ומקשה מ"ט לא חיישינן לתרומה

אלא מטהרינן ובקדש אלא מטהרינן ובקדש א מטהרינן דגזרינן!

. בקדש שמא יטבול מחטין

בקוש שמא יטבול מחסין וצינוריות בכלי טהור שאין בפיו כשפופרת הנוד

בתרומה נמי נגזור ופריק

רבא כי מטהרינן בהטבלת כלין בתוך כלין בתרומה

לחבירים מטהרינן דידעי ולא אתו לאטבולי בכלי

שאין בפיו כשפופרת הנוד. ומקשינן אי הכי קדש נמי נשרי ונימא לחבר שרינן ליה דידע

לחבר שריגן ליה דידע
ולא אתי למיטעא. ופרקינן
בקדש חיישינן דלמא חזי
ליה עם הארץ דטביל
כלי בתוך כלי שבפיו
כשפופרת הנוד. ומקשינן
תרומה נמי גגזור משום

עמי הארץ. ופרקינן בכלי שאומר ע״ה אני הטבלתיו בתרומה אין מקבלין הימנו לפיכך לא אכפת

לן. אי הכי בקדש נמי לא נקבל מיניה ונטהר כלין

מהלכות טומאת מת

ל) מקואות פ"ו מ"ב [וע"ם בר"ם ובתוי"ט], ב) במשנה דמקואות איתא דלי שהוא מלא ולכך כתב הר"ש דהא דאיתא כאן הוא ברייתא ע"ש ולפ"ד הר"ש ש לגרום הכא דמניא אכו היא גופא ל"ע מ"ט לא הביא הש"ס המשוה], ג) [מוספתה פ"ג], ד) עדיות פ"ה מי"ד, ד) נבשנה היתה כדברין, ו) כלים פ"י מ"א, ז) [אמרו להם כל"ל], ד) [לעיל כא.], ע) [לעיל כא:],

הגהות הב"ח

(א) גם' ומים המעורבין. נ"ב כלומר או מים המעורבין בשניהם לריך עירוב כשפופרת הנוד: (ב) רש"י ד"ה והני מילי הא דאמרינן: (ג) ד"ה על טהרת יין ושמן ומותר לקבל מידם: (ד) תום' ד"ה מקצל מידם דים מאי איכא וכו' משמע לקמן דקאמר והגי מילי:

גם' שלא יהא כל אחד ואחד הולך. עי' תוי"ט רפ״ה דפרה:

וסל וגרגותני נמי כשאר כלים דמו

והמטביל כלים לתוכן אינן טהורין

לקודש ורבא דאוקיש טעמא דמתני׳

משום עירוב מקואות והא בסל

וגרגותני ליכא למיחש וטהורין תנאי

היא: למאן קאמריגן חברים. למי

אנו אומרים הוראה זו שלא יטביל כלי בתוך כלי לחבר דאילו עם הארץ לא

ליכא למיחש דהא מידע ידיע שיעור

עירוב מקואות ולענין כבידו של כלי

נמי אם כבד הוא מגביהין אותו: א"ה

קודש נמי. על כרחך מתני׳ דקתני

אבל לא לקודש בחבר עסקינן דאי

ע"ה מי ליית לך ומי אתי המן למשאל

טעמה: מרומה נמי חזי ליה. ישרחל

עם הארץ ומטביל ומשתמש בו תרומה

ואח"כ נותנה לכהן: לא מקבלינן.

תרומה מעם הארץ אלא בשעת

הגיתות והבדים שהכל מטהרים את

כליהן ע"פ חכמים כדתנן (לקמן דף

כד:) עברו הגיתות והבדים והביחו לו

חבית של תרומה לא יקבלנה ממנו:

על טהרת יין ושמן. (ג) לקבל מידם יין

לנסכים ושמן למנחות כדתנן במתניתין

(לקמן דף כד:) חומר בתרומה

שביהודה נאמנין על טהרת יין ושמן:

ובונה במה. בשעת איסור הבמות

ומקטיר לשמים: כר' יוסי. דאילו

קמן למשאל הלכך לתרומה

גליון הש"ם

רבינו חננאל לתרתי משום מעלה אחת משום חציצה עשר ולרבא אחת עשרה. ואמרינן מאי איכא בין לר׳ אילא ובין . רבא איכא בינייהו סל וגרגותני שמילאן כלים והטבילן שרבי אילא סבר כבידן חוצץ ואין טבילה עולה להן ורבא סבר כי אמרינן אין מטבילין בתוך כלים כגוז כוסות בכוסות כלים כגון כוסות בכוסות או כוסות בקערות או קערות בקערות וכיוצא בהן שיש בהן מי שפיהן צר וחיישינן דלמא אתי לאטבולי במי שפיו צר פחות מב' אצבעות שוחקות אבל סל וגרגותני פומייהו רויחן טובא לא חיישינן דהא ליכא סל וגרגותני פחות פומייהו אצבעות ואזדא מב אבבנות ואווא רבא לטעמיה דאמר סל וגרגותני שמילאן כלים והטבילן טהורין מקוה שחלקה בסל וגרגותני שחיקה בסל הגותה הטובל שם לא עלתה לו טבילה מפני שחולקת את המים ואינן נמצאין מ' סאה במקום אחר. ואי אמרת האיכא נקבים קטנים שהמים מבצבצין בהן כמו נביעת מים לא מטהרין כהאי גוונא דהא ארעא כולה חלחלי מחלחלא ובעינן עד דאיכא מ' סאה במקום אחד וה"מ ל) בסל וגרגותני שהן טהורין אבל אם הן טמאין וצריך להטבילז מגו דסלקא להו טבילה סלקא נמי טבילה להני כלין דבגווייהו כמו להני כלין דבוריהה כמו הדלי דתנן במקואות פ"ו דלי שהוא מלא כלין והטבילן הרי אלו טהורין אם לא טבל המים מעורבין עד שיהא מעורבין כשפופרת הנוד . ותריצנה הכי אם לא טבל

וכחללה ועוביה. והן ב' אלבעות חוזרות למקומן שאדם יכול לגלגל באר איבא בין רבא לר' אילא. קשיא למורי איכא בינייהו טובא ה א מיי פייצ מהלכות בתוך חללו ב' אלבעות לכל לד הוי עירוב ומטבילין אף כלים והאי

כלי חיצון כשהטביל כלי בתוך כלי למאן דמוקי לה משום נמי חשש טומאה דאורייתא היא: גרגוסני. סל גדול מאד שבו חלילה שייך בין בחילון בין בפנימי ולמאן דמוקי משום גזרה שאין מסננין היין בעת הבציר ונותנין אותו תחת קילוח הגת והיין מסתנן - בפיו כשפופרת הנוד ליכא למגזר רק בפנימי דבחיצון ליכא למגזר בו ויורד לבור כדאמריגן במסכת ע"ז (דף נו:) שלא החזיר גרגותני וכחללה בשתי אצבעות חוזרות למקומן סבר לגת: טהורין. אף לקודש. ורצא לטעמיה דחוקי טעמא גזירה משום כלי שאין בפיו כשפופרת הנוד ובסל ובגרגותני ליכא למיחש להכי: לא עלתה לו טבילה. שעשאן כב' מקואות ואין שיעור לא בזה ולא בזה אע"פ שהמים מחברן בין אויר הנלרים אין זה חיבור: דהא ארעא כולא מחלחלא. והמים הנובעין כאן באין מנהר גדול ולא חשבינן כמחובר דבעינן מ' סאה במקום אחד: והני מילי. (כ) דאמרינן המטביל בכלי שאין בפיו כשפופרת הנוד טמאים בכלי טהור שלא היה הכלי החיצון לריך להטביל: אבל. אם הוא לריך להטביל: מיגו דסלקא טבילה לגופו של כלי. ליטהר תוכו ע"י מים הנכנסין דרך פיו דכטומאתו כן טהרתו סלקא נמי טבילה לכלים שבתוכו: הרי אלו טהורין. לתרומה ולא חלק בין פיו רחב לפיו קלר: ואם לא טבל כו'. כדמפרש לה ואם אין לריך להטבילו: המים המעורבים. למקוה ואתה בא לטהר על ידיהן . כלים שבתוכם עד שיהו מעורבין דרך פה רחב כשפופרת הנוד: והא דר' אילא. דאוקיה טעמא משום חלילה

לה כהא דאמר ר"נ אמר רבה בר אבוה "י"א מעלות שנו כאן ישש ראשונות בין לקודש בין לחולין שנעשו על מהרת הקודש אחרונות לקודש אבל לא לחולין שנעשו על מהרת הקודש מאי איכא בין דרבא לדר' אילא איכא בינייהו סל וגרגותני שמילאן כלים והמבילן למ"ד משום חציצה איכא למ"ד משום גזירה שמא ימביל מחמין וצינוריות בכלי שאין בפיו כשפופרת הנוד סל וגרגותני שאין בפיהן כשפופרת הנוד ליכא ואזרא רבא לטעמיה דאמר רבא סל וגרגותני שמילאן כלים והמבילן מהורין ומקוה שחלקו בסל וגרגותני המובל שם לא עלתה לו מבילה דהא ארעא כולה חלחולי מחלחלא ובעינן דאיכא מ' סאה במקום אחד יוהני מילי בכלי מהור אבל בכלי ממא מיגו דסלקא מבילה לכוליה גופיה דמנא סלקא להו נמי לכלים דאית ביה ידתנן יכלים שמילאן כלים והמבילן יהרי אלו מהורין ואם לא מבל מים המעורבים עד שיהיו מעורבין כשפופרת הגוד מאי קאמר ואם מעורבין כשפופרת אינו צריך להטבילו (4) ומים לא טבל ה"ק ואם אינו צריך להטבילו המעורבין עד שיהו מעורבין כשפופרת הנוד והא דרבא ודר' אילא תנאי היא דתניא ייםל וגרגותני שמילאן כלים והמבילן בין לקודש בין לתרומה מהורין אבא שאול אומר לתרומה אבל לא לקודש אי הכי תרומה נמי למאן קאמרינן יחברים חברים מידע ידעי א"ה קורש נמי חזי ליה ע"ה ואזיל מטביל תרומה נמי חזי ליה ע"ה ואזיל מטביל לא מקבלינן מינייהו קודש נמי לא נקביל מינייהו הויא ליה איבה תרומה נמי הויא ליה איבה לא איכפת ליה דאזיל יהיב ליה לכהן עם הארץ חבריה ומאן תנא דחייש לאיבה רבי יוםי היא דתניא א"ר יוםי מפני מה יהכל נאמנין על מהרת יין ושמן כל ימות השנה כדי פשלא יהא כל אחר ואחר הולך ובונה במה לעצמו ושורף פרה אדומה לעצמו אמר רב פפא "כמאן מקבלינן האידנא סהדותא מע"ה כמאן כרבי יוִסי וְנִיחוש לשאלה דתגן סכלי חרם מציל על הכל סדברי ב"ה ב"ש אומרים ספאינו מציל אלא סדברי על אוכלים ועל המשקים ועל כלי חרם

דבכל ענין טהור והכי משמע לקמן (ד) ה"מ בכלי טהור אבל בכלי טמא מגו דמהניא טבילה לחיצון מהני לפנימי ותירץ לו הר"ר אלחנן דמתניתין בחילון טהור ופנימי טמא וכן משמע לישנא דקתני מטבילין כלי בתוך כלי הלכך לא שייך ביה טעמא דכבידו של כלי לגבי חיצון וגם רבא מוקי לה הכי בסמוך דקאמר והני מילי בכלי טהור והיינו מתניתין דמיתוקמא הכי ומיהו רש"י מפרש במתניתין מטבילין כלי בתוך כלי בששניהם טמאים ולא נראה דהא אפי׳ בכלי שאין בפיו כשפופרת הנוד אם היו שניהם טמאים מהני שפיר דמגו דסלקה לחיצון והשתה לפי סברת רש"י איכא למימר דמני למימר הכי איכא בינייהו חיצון אלא כח דהתירא עדיף ליה דאשכח אף בפנימית סלקא טבילה:

אבא שאול אומר לתרומה וכו'. ל"ע אמאי לא שרינן בעבר והטביל והטבילן קאמר בעבר: שלא יהא בונה במה לעצמו ושורף פרה לעצמו. להח לכך נאמנין ע"ה על שמירתה והכי תניא בתוספתא דחגיגה ר' יוסי אומר הכל נאמנין על שמירתה:

מקבלין מינייהו. רש"י פירש דבשעת הגיתות נאמנים לפי שחבירים מטהרין כליהן עברו הגיתות והבדים אמרינן דלא מהימן ול"נ דפותח בחביתו לא התירו אם לא סופו משום תחילתו כדקחשיב ליה בפרק קמא דבילה (דף יא:) ואם היו טהורים בדין בלאו הכי נמי משתרי אלא משמע דחכמים ורבי יהודה שוין בטהורים כל ימות הרגל לחוד וכן משמע בש"ס (לקמן דף כו.) כל ישראל כאיש אחד חברים נעשו כולם חברים ברגל והכי משמע בתוספתה בסיפה:

במאן מקבלין סהדותא מע"ה כרבי יוםי. הר"ר אלחגן אומר דקיימא לן כרבי יוסי וחיישינן לאיבה לפיכך מזמנינן עכשיו בכל ע"ה אף על גב דאמרינן בברכות (דף מו:) אין מומנים על ע"ה

וגם רב מנשיח בר תחליפה לה רלה לזמן עליהם והר"י מפרש דלא כל הרוצה ליטול את השם להחזיק לעצמו כתלמיד חכם שלא לזמן על ע״ה בידו ליטול ואין אנו מחזיקים עלמנו כתלמיד חכם לענין זה: ניחוש לשאלה. נ״ע מאי סלקא

דעתך דהאי מקשה פשיטא דבעי טבילה משום מגע עם הארץ:

כלום

שמאי כשמיהרנו אוכלין ומשקין שבתוכו לעצמו לרבנן לא מקבלינן כדאמר בפסחים בפ׳ אלו עוברין (דף מט:): וניחוש לשאלה. לא נטבול כלי בתוך כלי לתרומה דלמא חזי עם הארץ ועביד הכי ואנו שואלין את כליהן ומשמשין בהן: דסנן. במתני׳ דשיילינן מנייהו: **כלי חרם מציל על הכל.** אם מוקף למיד פחיל באהל המח. א״נ המח בבית וטהרות בעלייה וארובה פתוחה מן הבית לעלייה והושיבו כלי חרס בפתחה וכלי חרס חולץ בפני הטומחה דחינו מטמא מגבו ומציל על כל מה שבעלייה: שהוא טמא כו׳. הכלי הזה היה טממא מתחילתו קודם שנתנו ע"ה על פי הארובה: והלא טיהרתם אוכלין ומשקין שבחורו. אם היה מוקף למיד פחיל באהל המת והיא היא: לעלמו

אמרו להם ב"ה לב"ש מפני מה "אמרו

ב"ש 'מפני שהוא ממא ע"ג ע"ה יואין כלי

טמא חוצץ אמרו להם ב"ה והלא טיהרתם

אוכלין ומשקין שבתוכו אמרו להם בית

הנטבלין בתוך כלי בקדש כמו שמטהרין בתרומה. ופרקינן אם לא נקבל מע״ה טהרת כלין בקדש מופ דו טוודת כלין בקו ש קושרין איבה על החבירין שיאמרו וכי אנן אין אנו מבני ישראל שאינכם מאמינים אותנו. אי חיישת משום איבת ע״ה אפילו בתרומה ניחוש. ופרקינן בתרומה אין חוששין אם לא יקבלה הכהן חבר ממנו הולך ונותנה אלא לחבר ועלתה משום איבת ע״ה לא מטהרין כלים בתוך כלים לקדש אפילו לחברים ור' יוסי הוא דחייש לאיבה של ע"ה. וכר' יוסי מקבלין עדותו של ע״ה. ומקשינן ותוב וניחוש לשאלה דלמא שאיל חבר כלי מע״ה לא שאיל. והא

מדתנינן כשטיהרת את הכלי טיהרתו לך ולו

. אלמא שאלו חברים מהם.

כענכתו הכלי אלא הוא טמא ופריק רבא כי שאלינן וצריך להטבילן כמים מעורבין הן שאין כלי טמא חוצץ ועלתה טבילה לכלי. ואם הדלי טהור שאין צריך כלים מהם מטבילינן להו אי הכי עד דאמרי ב״ה. והלא טהרתן אוכלין ומשקין שבתוכו לימרו דמטבלינן